Número 43 ▪ Juny 2021

Informes breus

Activitat d'atenció primària 2020

L'any 2020, el **Registre del conjunt mínim bàsic de dades d'atenció primària (CMBD-AP)** ha recollit dades de les 38 entitats proveïdores de serveis d'atenció primària, que inclouen tant l'activitat dels equips d'atenció primària (EAP) com la dels dispositius d'atenció continuada.

Tot i la reducció dràstica de l'activitat d'atenció primària a l'inici de la pandèmia, **l'any 2020 s'han enregistrat 53,6 milions de visites, un 7,0% més que l'any anterior.** La mitjana diària de visites va baixar un 27,8% entre la primera i la darrera setmana de març.

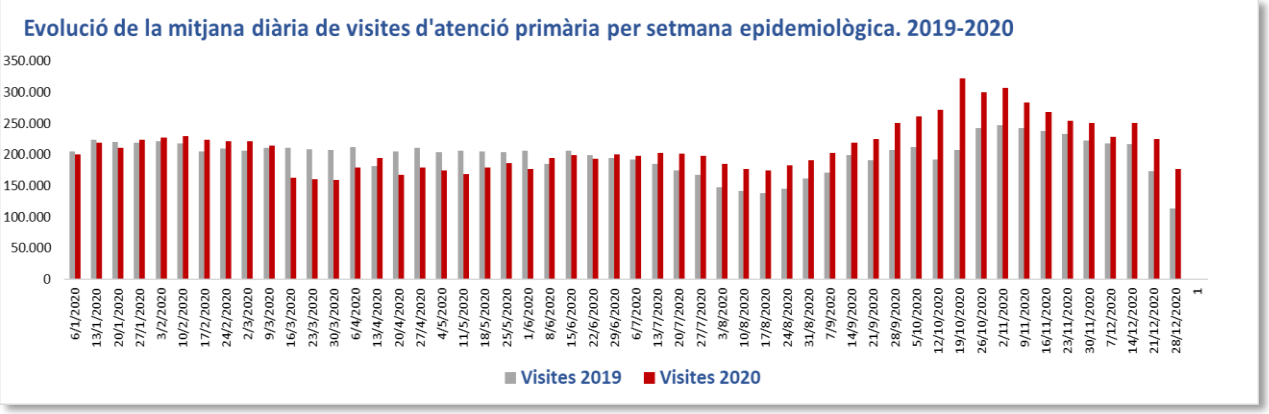

A partir de l'abril, l'activitat es va anar recuperant fins a arribar al pic màxim els mesos d'octubre i novembre, coincidint amb la campanya de vacunació de la grip i la segona onada de la COVID-19.

Habitualment, l'activitat d'atenció primària és força estable durant l'any, però és sensible als canvis. L'epidèmia de la COVID-19 ha tingut un impacte molt gran a l'atenció primària tant en la quantitat de visites realitzades com en la seva tipologia.

La quantitat de festius intrasetmanals, l'epidèmia de la grip, l'estiu o les vacances escolars contribueixen a explicar les variacions temporals en el nombre de visites d'atenció primària. L'any 2019 es comporta igual que els anys anteriors i permet entendre l'impacte de la COVID-19 en l'activitat del 2020.

Durant les 10 primeres setmanes del 2020, el nombre de visites es va comportar com l'any 2019. La setmana 11 (16 de març, inici del confinament) l'activitat es redueix de manera dràstica. La setmana 23 s'acaba el confinament (15 de juny) i l'activitat s'estabilitza, fins al setembre, que torna a augmentar. A partir de la setmana 42, que comença el 19 d'octubre, s'observa un increment més alt de l'activitat degut a l'inici de la vacunació de la grip i a augment de la incidència de la COVID-19.

Nombre de visites AP

	2019	2020	Diferència
Setmanes 1 a 10	10.700.070	10.760.412	0,6%
Setmanes 11 a 23	12.630.392	10.863.421	-14,0%
Setmanes 24 a 41	15.640.909	17.995.759	15,1%
Setmanes 42 a 52	11.120.196	13.995.400	25,9%
Total	**50.091.567**	**53.614.992**	**7,0%**

Generalitat de Catalunya

/Salut

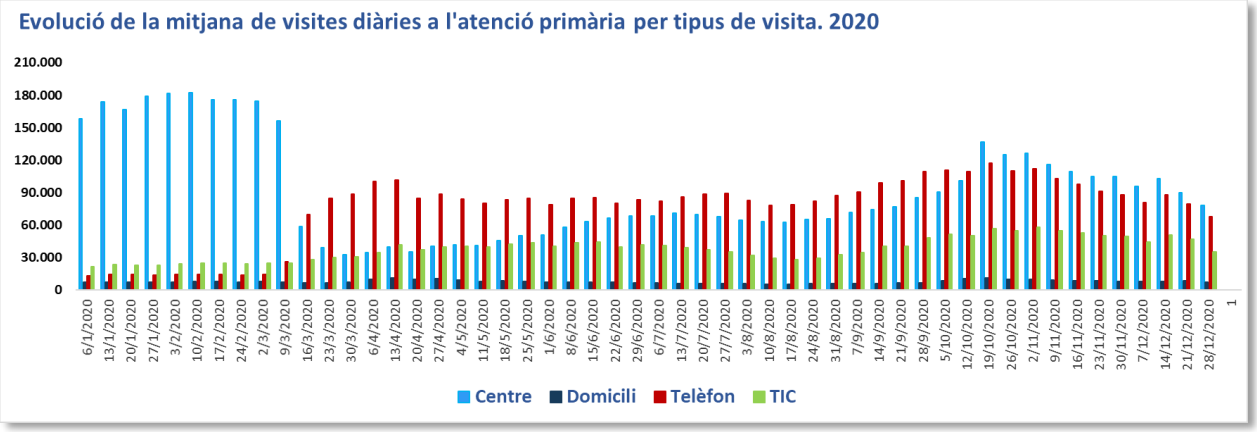

A partir de la setmana 11 de 2020 (16 de març), el percentatge de visites no presencials (telèfon i TIC), que suposaven el 18,0% de totes les visites, va passar a ser del 62,0%.

Per poder atendre la situació creada per la COVID-19 i adaptar-se a les característiques de la demanda de serveis, els EAP van haver d'ajustar el seu funcionament. Es van reduir les visites amb cita prèvia, van augmentar les visites telefòniques i les fetes a través de les TIC, i es va adaptar també el paper dels professionals de l'equip, d'acord amb la demanda dels pacients i les prioritats sanitàries.

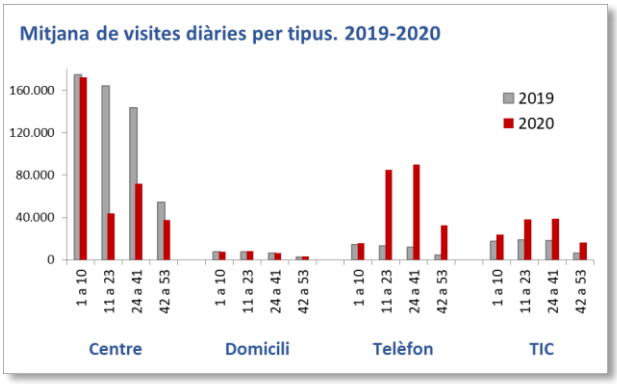

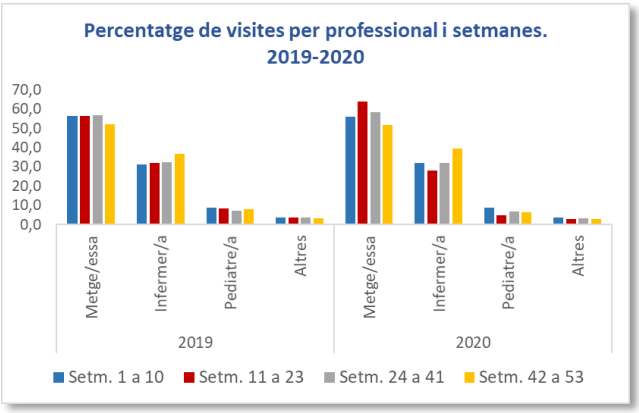

Durant les primeres setmanes de 2020, el percentatge de visites per professional es va mantenir en valors molt semblants als anys anteriors. Entre les setmanes 11 i 23, la reducció de visites es va comportar de manera diferent en funció del professional. Tot i que el nombre de visites fetes pels metges i metgesses de família també va baixar, ho va fer en menor mesura que en els altres professionals. En el cas dels professionals d'assistència social, l'activitat va augmentar un 34,0%.

La mitjana de visites diàries d'infermeria augmenta després de l'estiu i arriba al màxim durant la campanya de vacunació de la grip.

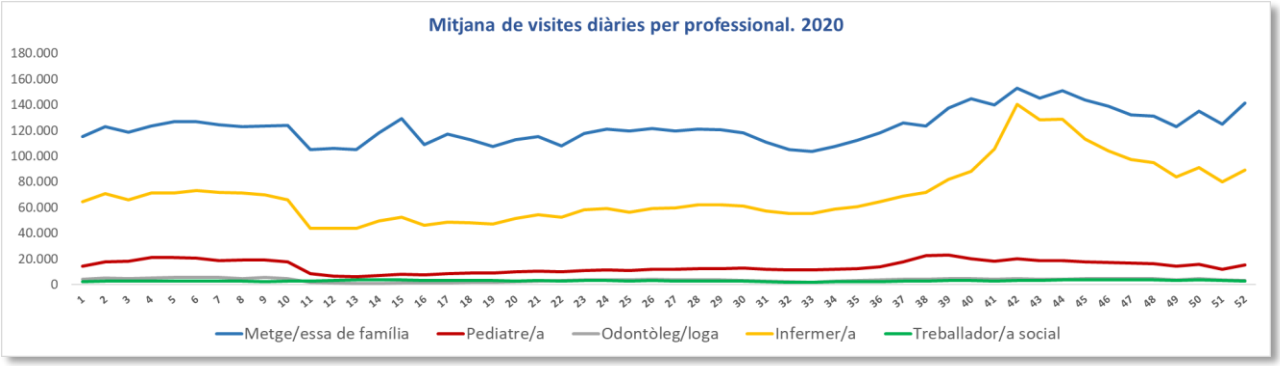

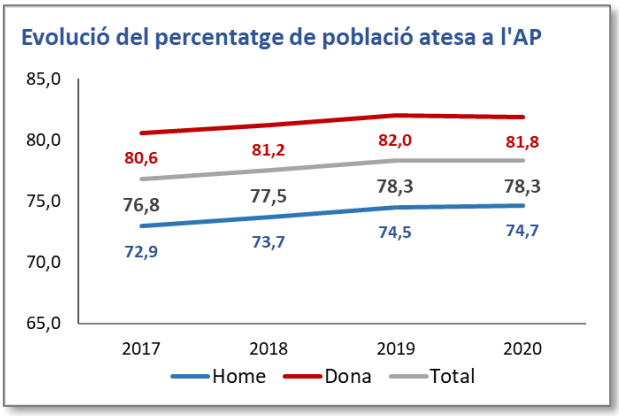

L'any 2020 els centres d'atenció primària han atès el 78,3% de la població (6.027.725 pacients), el mateix percentatge que l'any passat. Com en altres anys, la cobertura de l'atenció primària és més alta en dones que en homes. Tot i que globalment el percentatge es manté com l'any passat, en les persones de menys de 15 anys el percentatge d'atesos ha passat del 85,7% de 2019 al 83,0% de 2020, degut sobretot a la important disminució de l'activitat durant les setmanes 11 a 23. En conjunt, però, el nombre de visites per pacient ha augmentat un 6,5% respecte al 2019, un increment més gran que en anys anteriors.

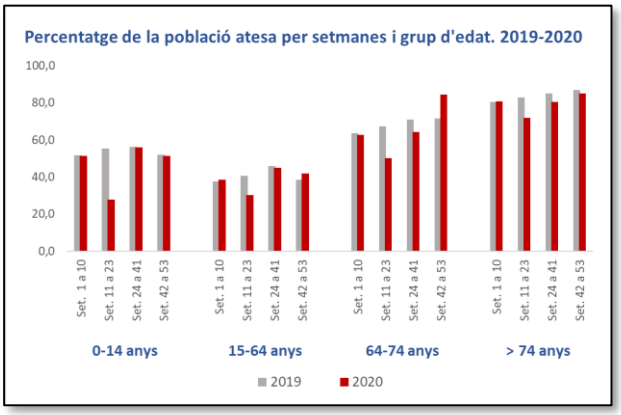

En els altres grups d'edat també es va reduir l'activitat, però no tant com en els nens i nenes. A mesura que augmenta l'edat, i la vulnerabilitat, la reducció d'activitat ha tingut un impacte menor. Els canvis que s'han produït en els diferents moments de l'any han afectat igual els homes que les dones.

Població atesa (%)

	2019		2020	
	Homes	Dones	Homes	Dones
Setmanes 1 a 10	42,0	50,3	42,8	51,0
Setmanes 11 a 23	45,0	53,6	32,3	39,4
Setmanes 24 a 41	49,2	57,7	48,0	56,0
Setmanes 42 a 53	44,0	52,4	46,2	54,6
Cobertural global	**74,5**	**82,0**	**75,1**	**82,3**

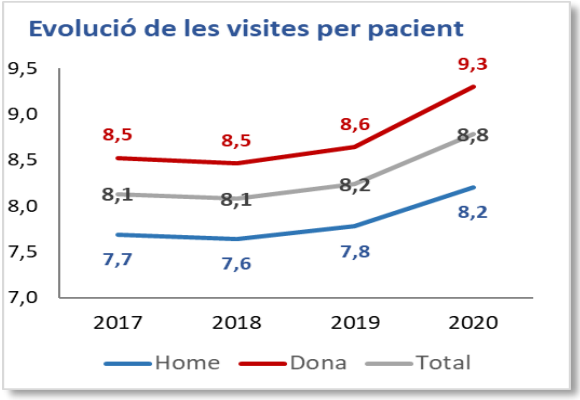

L'any 2020 també s'ha comportat de manera diferent en relació a la quantitat i la qualitat dels motius de consulta notificats. L'any 2019, el 80,9% de les visites tenien informat algun diagnòstic, amb una mitjana de 2,5 motius per visita. **L'any 2020, només el 75,1% de les visites tenien, com a mínim, un motiu de consulta informat, i la mitjana de motius ha baixat a l'1,8.**

Les visites TIC tenen una proporció més gran de motius sense informar que la resta de visites. L'increment que ha tingut aquest tipus de visita ha afectat negativament la qualitat d'aquesta informació.

En canvi, les visites telefòniques han millorat la proporció de motius ben informat, que han passat del 61,4% de l'any 2019 al 73,1% de 2020.

Les visites al centre han passat del 14,8% de casos de 2019 en què no s'informava del motiu de la visita al 16,3% de 2020.

En relació amb l'any anterior, els motius de consulta més freqüents són els mateixos però amb magnituds diferents.

Visites i pacients per motiu de consulta. 0 a 14 anys

Agrupació del problema de salut notificat	2019			2020			Diferència	
	Visites	Pacients	Visites x pacient	Visites	Pacients	Visites x pacient	Visites	Pacients
Examen/avaluació mèdic	2.167.201	652.362	3,3	1.765.788	531.619	3,3	-18,5	-22,7
Immunitzacions i cribratges de malalties infeccioses	667.794	408.863	1,6	1.131.074	527.070	2,1	69,4	22,4
Altres infeccions respiratòries de vies altes	678.477	337.586	2,0	394.380	231.486	1,7	-41,9	-45,8
Admissió administrativa/social	176.013	99.925	1,8	216.505	113.488	1,9	23,0	12,0
Infeccions víriques	263.598	167.573	1,6	207.039	119.771	1,7	-21,5	-39,9
Reaccions al·lèrgiques	240.288	130.387	1,8	200.857	98.106	2,0	-16,4	-32,9
Febre d'origen desconegut	157.609	103.638	1,5	184.549	101.388	1,8	17,1	-2,2
Asma	175.047	42.247	4,1	153.338	37.939	4,0	-12,4	-11,4
Altres malalties respiratòries de vies altes	145.031	66.072	2,2	128.899	58.087	2,2	-11,1	-13,7
Altres trastorns nutricionals, endocrins i metabòlics	158.823	71.294	2,2	114.125	54.931	2,1	-28,1	-29,8
Trastorns de les dents i els maxil·lars	172.880	110.915	1,6	113.025	69.515	1,6	-34,6	-59,6
Malaltia pulmonar obstructiva crònica i bronquièctasi	157.500	57.114	2,8	107.689	43.954	2,5	-31,6	-29,9

Visites i pacients per motiu de consulta. 15 a 64 anys

Agrupació del problema de salut notificat	2019			2020			Diferència	
	Visites	Pacients	Visites x pacient	Visites	Pacients	Visites x pacient	Visites	Pacients
Immunitzacions i cribratges de malalties infeccioses	478.618	382.484	1,3	3.129.320	1.299.570	2,4	553,8	70,6
Examen/avaluació mèdic	1.883.583	1.022.065	1,8	1.621.124	838.745	1,9	-13,9	-21,9
Espondilosi, trastorns del disc intervertebral i altres trastorns d'esquena	1.540.411	550.013	2,8	1.337.657	451.043	3,0	-13,2	-21,9
Infeccions víriques	313.545	194.411	1,6	1.317.857	322.614	4,1	320,3	39,7
Altres trastorns nutricionals, endocrins i metabòlics	1.671.700	556.602	3,0	1.159.555	444.060	2,6	-30,6	-25,3
Hipertensió essencial	1.552.551	381.586	4,1	1.140.320	345.043	3,3	-26,6	-10,6
Altres malalties del teixit connectiu	1.342.979	520.757	2,6	1.108.892	416.444	2,7	-17,4	-25,0
Trastorns d'ansietat	1.009.583	365.016	2,8	1.094.805	349.312	3,1	8,4	-4,5
Diabetis mellitus sense menció de complicacions	1.095.088	222.561	4,9	848.157	207.919	4,1	-22,5	-7,0
Trastorns relacionats amb altres drogues	881.765	345.333	2,6	756.448	305.212	2,5	-14,2	-13,1
Altres infeccions respiratòries de vies altes	934.296	576.845	1,6	652.897	381.010	1,7	-30,1	-51,4
Admissió administrativa/social	459.116	253.998	1,8	626.654	333.819	1,9	36,5	23,9

En el cas de les persones menors de 15 anys, les immunitzacions es mantenen com en anys anteriors, però el seguiment de contactes de COVID-19 ha generat més de 450.000 visites. La resta de motius han baixat respecte a l'any anterior.

En el cas de les persones més grans de 14 anys, el grup de motius *Immunitzacions i cribratges de malalties infeccioses* ha passat a ser el primer motiu de consulta tant en nombre de pacients com de visites.

S'han fet 2,9 milions de visites relacionades amb el seguiment de persones que han estat en contacte amb pacients de COVID-19 i s'han atès 1,2 milions de pacients per a la vacunació, sobretot, de la grip.

En els adults, les visites per infeccions víriques s'han multiplicat per 4. En els pacients de 15 a 64 anys, els trastorns d'ansietat han augmentat un 8,4%.

Visites i pacients per motiu de consulta. 65 anys i més

Agrupació del problema de salut notificat	2019			2020			Diferència	
	Visites	Pacients	Visites x pacient	Visites	Pacients	Visites x pacient	Visites	Pacients
Hipertensió essencial	4.464.397	816.602	5,5	3.148.209	753.583	4,2	-29,5	-8,4
Diabetis mellitus sense menció de complicacions	2.568.903	412.739	6,2	1.847.001	386.966	4,8	-28,1	-6,7
Altres trastorns nutricionals, endocrins i metabòlics	2.590.017	596.515	4,3	1.674.781	499.452	3,4	-35,3	-19,4
Admissió administrativa/social	1.391.714	312.930	4,4	1.486.177	335.394	4,4	6,8	6,7
Arrítmies cardíaques	1.667.573	178.661	9,3	1.423.972	172.755	8,2	-14,6	-3,4
Immunitzacions i cribratges de malalties infeccioses	645.223	589.389	1,1	1.094.675	784.828	1,4	69,7	24,9
Altres cures	1.199.368	114.648	10,5	1.019.912	111.083	9,2	-15,0	-3,2
Hiperlipidèmia	1.430.928	360.142	4,0	1.014.655	319.961	3,2	-29,1	-12,6
Altres malalties del teixit connectiu	906.480	322.224	2,8	818.946	289.741	2,8	-9,7	-11,2
Símptomes i afeccions mal definides de l'aparell genitourinari	902.527	258.007	3,5	783.178	244.869	3,2	-13,2	-5,4
Malaltia pulmonar obstructiva crònica i bronquièctasi	1.067.742	199.579	5,3	761.982	178.550	4,3	-28,6	-11,8
Malaltia renal crònica	945.722	190.876	5,0	684.375	175.854	3,9	-27,6	-8,5